

weergegeven, werd door van Geelkerken aldus vastgelegd: 'Daarna gaf de *Führer* een uiteenzetting van de dwingende noodzaak en de vanzelfsprekendheid dat het Duitse rijk in Europa tot de historische Alpengrens zijn wil aan dat Europa zal opleggen.' Dat kwam op hetzelfde neer. Het was een omineuze aankondiging.

Hitler verplichtte zich dan ook, strikt genomen, tot niets toen hij met waardering over Musserts denkbeeld van de Bond van Germaanse volken sprak; hij noemde het Nederlandse volk 'een parel onder de Germaanse volkeren. Volgens zijn rassengeleerden werden in Nederland en in Noorwegen de allerbeste vertegenwoordigers gevonden van het Germaanse ras' (verslag van van Geelkerken); '*Für die Niederlande bleibe, so erklärte der Führer, die Selbständigkeit im grossen germanischen Staatenbund gewahrt*' (verslag van Schmidt) – de vraag hoe ver die 'zelfstandigheid' zou gaan, werd opengelaten.

Uitvoerig sprak Hitler over de oorlog met Engeland. Dat het tot die oorlog gekomen was, was de schuld van minister Eden (die ruim anderhalf jaar vóór het uitbreken van de oorlog afgetreden was!). Eden was 'hoogstens geschikt als leider van een eerste klas friseurszaak in een grote stad.' Wilde Engeland doorvechten? 'Als ik wil', zei Hitler dreigend, 'maak ik van Engeland een krater en ik kan dit doen als het moet en zal niet nalaten het te doen ook' (verslag van van Geelkerken¹). '*Infolgedessen lehnte der Führer auch das Angebot Musserts, wenn auch mit geringen Kräften sich am Kriege gegen England zu beteiligen, ab*' (verslag van Schmidt).

Wat Nederland betreft (de Verenigde Staten en Japan waren toen ook al uitgebreid aan de orde geweest), zei Hitler dat hij over het Huis van Oranje niet wilde spreken; wél maakte hij enkele spottende opmerkingen over prins Bernhard. De gehechtheid van het Nederlandse volk aan het Oranjehuis zou, dacht Hitler, wel uitslijten – dat was een kwestie van 'enkele jaren' (verslag van van Geelkerken). Het nationaal-socialisme was ook voor Nederland het stelsel van de toekomst. Mussert moest dus met Seyss-Inquart goed samenwerken; '*die NSB werde in den Niederlanden in dem Verhältnis zur Macht kommen*' (voorlopig dus niet), '*wie sie im Volk an Vertrauen und Achtung gewinne, also: Zug um Zug*' (verslag van Schmidt²); '*bauen Sie die Strasse von den Niederlanden nach dem deutschen Reich so breit wie möglich*', zei Hitler aan het slot.³

¹ POD-Utrecht, p.v. C. van Geelkerken (29 dec. 1945), p. 18 (Doc I-510, a-2).

² '*Bericht über die Dienstbesprechung bei GK Schmidt*', 25 sept. 1940, p. 2 ³ Himmler haalde deze uitlating anderhalf jaar later in een brief aan Rauter aan (brief, 11 maart 1942, BDC, 542)